

בע"ח (חיפה) 13-01-21966 - מאיר פיסו ואח' נ' מדינת ישראל - אגף המכס ומע"מ

בע"ח (חיפה) 21966-01-13 - מאיר פיסו ואח' נ' מדינת ישראל - אגף המכס ומע"מ מהחויזי חיפה

בע"ח (חיפה) 21966-01-13

מאיר פיסו ואח'

נגד

מדינת ישראל - אגף המכס ומע"מ

המחלקה לתיקים מיוחדים

בית המשפט מהחויזי בחיפה

[27.02.2013]

כב' השופט רון שפירא

החלטה

הrukע לבקשה וטענות הצדדים:

בפני בקשה שהוגשה בהתאם לסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן:

"החסד"&頓); לקבלת רשותם כל החומר שנאסף בסוגרת החקירה וכן רישמה מפורטת על פי הדין והפסיקה של החומרם הכלולים בטענות החיסין שהוצאו בפרשה זו ונחתמו על ידי שר האוצר והשר לביטחון פנים.

נגד המבוקשים הוגש כתוב אישום רחב היקף המבוסס, על פי האמור בו, על עדויות עדי תביעה רבים והמייחס להם ביצוע של עבירות בסכומים גבוהים בגיןוד להוראות חוק מס ערך מוסף, התשל"ז - 1975, פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961, פקודת המכס [נוסח חדש], חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א - 1961, חוק העונשין, התשל"ז - 1977 וחוק איסור הלבנתה הוון, התש"ס - 2000.

הմבוקשים טוענים כי בתום כתשעה חודשים מיום הגשת כתב האישום העבירה המשיבה רישמה אשר כונתה על ידה "רישמת תוכן תיק" המונה 201 עמודים. לטענת המבוקשים, מפתח התקיק שהועבר להם אינו מהויה רישמת חומר חקירה העונה על הוראות החוק והפסיקה יש צורך ברישמה רחבה יותר מאשר פירוט הממצאים בקלסרי המשיבה. נטען כי חובתה של המשיבה להזכיר את רישמת כל החומר שנאסף או רשם על ידי הרשותות החוקרות בפרש ובכלל זה עליה לכלול תיאור כללי של כל מסמר, תמצית תכnam ון התיחסות לעמדת המאשימה האם יועברו מסמכים אלו לידי ההגנה ואם לאו. באשר לטענות החיסין נטען כי הן אין מפורטות כמתחייב מהחוק והפסיקה.

המשיבה טעונה כי ביום 18.12.18 המזיהה לבקשתו תוקן תיק ערוכה בהתאם להוראות סעיף 74 לחסד"פ.

נטען כי רשותת תוקן התקיק מכילה את כל החומר שנאנסף או נרשם בידי הרשות החקירות והגניע לחקירה נגד המבוקשים ולרכות לאישומים המיוחסים לבקשתם. כן נטען כי ברשימת תוקן התקיק כוללים אף המסמכים הנוגעים לחקירה נגד הנאשמים לאישומים המיוחסים לבקשתם, אשר אינם מותרים לעזין והעתקה על פי הדין. באשר לחומר הנהלת החשבונות של הלקוחות של המבוקשים טעונה המשיבה כי זיקתו היחידה לבקשתם היא שנאנסף שעה שהנהלה חקירה נגדם, אך חומר זה מתעד את התנהלותם העסקית של אותם לקוחות ואינו חומר אשר עונה להגדרות חומר חקירה ואינו מקיים זיקה לחקירה או לאישומים הנוגעים לבקשתם. כמו כן, נטען כי המבוקשים לא פנו בדרישה ספציפית שתצדיק את קבלת המידע ולא טרחו לציין מהו המידע המבוקש. כן נטען כי מדובר בחומר שאינו עומד לעזין המבוקשים מכוח הוראות סעיף 142 חוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975 ומדובר בחומר סודי שאין לגלותו אם אינו נחוץ לשם ביצוע החוק ובתקנים התנאים המנויים בחוק. נטען כי המבוקשים לא פנו במסגרת הוראות סעיף 142 לשם התורת גilio ראייה. על כן, נטען כי אין להתר את חומר הנהלת החשבונות של הלקוחות לעזין והעתקה.

הմבוקשים טוענים כי המשיבה עצמה מאשרת בתגובהה לבקשתה כי קיימן חומר שלא כלל ברשימה, כגון חומר הנהלת החשבונות של הלקוחות של המבוקשים. נטען כי אין זה מתפקידה של המשיבה להחליט איזה חומר קשור להגנת המבוקשים. עוד נטען כי ככל הקשור ל汰ודות החיסין מתעלמת המשיבה מטענות המבוקשים ומחובתה החוקית להעביר לבקשתם רשימה על פי הדין והפסיקה. בהמשך טוענו המבוקשים גם כי מהודעה שהגישה המשיבה במסגרת התקיק העיקרי (ת"פ 12-03-55365) בדבר עדים פורמלאים אשר יכול ונitin יהיה ליתר את עדותם ולהגיש את תוצאותיהם בהסתמכת הצדדים עולה כי קיימים כ-51 עדים שזכרים לא עליה כלל הן בכתב האישום והן בחומר החקירה או ברישימת חומר החקירה שהועבירה לבקשתם. כן טוענו המבוקשים כי הרשימה כוללה חומר רב שימושים לא נמסר לבקשתם. על כן נטען כי לא ניתן שהרשימה שהומצאה לבקשתם הינה רשימה מצחה ומקייפה. המשיבה טוענת כי רשותת תוקן התקיק וכן רישימת המסמכים שלא מצויים במשרדיה המשיבה, אשר נמסרו לבקשתם, טוענות להגדרה המזיהה בהוראות סעיף 74 לחסד"פ ויכולות את כל החומר שנאנסף, בין אם הוא עונה להגדרת חומר החקירה ובין אם לאו. נטען כי בקשה המבוקשים אינה מצבעה על שום חומר חקירה שנתפס או נאנסף במסגרת החקירה ולא הוועdeg לעיונים או הובא לידי העתם. לעניין מסמכיו הנהלת החשבונות של העוסקים שאינם המבוקשים טוענת המשיבה שככל המסמכים מתווך מסמכיו הנהלת החשבונות העונים להגדרת חומר החקירה הוועdeg לעיונים של המבוקשים. נטען כי יתר המסמכים אינם עוניים להגדרת חומר החקירה וה 请求ים אף לא הצבעו מדו"ע לטענתם עסקין בחומר החקירה. כן נטען כי על מסמכים אלה חלות הוראות סעיף 142 חוק מס ערך מוסף וה 请求ים לא הצבעו על נימוק שיש בו להצדיק חריגה מהוראות החוק. נטען עוד כי חשיפת מסמכיו הנהלת החשבונות של העוסקים השווים לעיונים של המבוקשים, כאשר בחלוקת מהמקרים מדובר במתחריהם של המבוקשים, עלולה להסביר נזק שאינו מידתי ואין מוצדק בהםם עוסקים.

באשר לפירוט החומר הנכלל בתעוזות החיסין טוענת המשיבה כי כל המסמכים שהומצאו למחיקת המודיעין והוחלט שלא להוציא בעניינים תעוזת חיסין הוחזו לתיק החקירה ונכללו בראשית תוקן התקיק. חלקם הוגדרו כחומר חקירה והותרו לעין והעתקה, חלקם הוגדרו כפנימיים ולא הותר עין בהם. המשיבה טוענת כי בכך פעלה בהתאם להוראות החוק והפסקה וקיים של המסמכים לא הוסתר מעיני ההגנה כך שהגנתם לא נפגעה. המשיבה טוענת כי כל המסמכים שהוצעו בעניינים תעוזת חיסין מפורטים בראשית תוקן התקיק ובתעוזות החיסין השונות. כן טוען כי כל התקיצרים שנרשמו בעניין חומר חסוי הועמדו לעיוןם של המבקרים והמבוקשים לא צביעו על חומר כל שהוא בגין קיימם הכרח להוציא תקצר.

דיון ומסקנות:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהועברו לעיוני הגעמי למסקנה כי יש לקבל את הבקשה. כיצד, זכותו הבסיסית של הנאשם החקירה הקשור לאישומים המដיחסים לו הינה זכות הנגזרת מזכותו של הנאשם לחירות ולהגנה ראייה במשפטו, אשר קמה לו עם הגשת כתוב אישום נגדו. ראו:

בש"פ 5221/08 עלי מוחמד נ' מדינת ישראל (מיום 1.9.08);

ע"פ 1152/91 סיקסיק נ' מדינת ישראל, פ"ד מ"ז(5) 8 (1992);

ע"פ 179/79 מדינת ישראל נ' גברון, פ"ד ל"ד(2) 688 (1980);

בש"פ 2043/05 מדינת ישראל נ' זאבי (מיום 15.9.05);

בש"פ 9322/99 מסארווה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ד(1) 376 (2000).

המבחן שנקבע לקיום התכליות של שמירה על זכותו של הנאשם למשפט הוגן הוא מבחן הנגיעה של החומר לאישום. כל חומר הנגער לאישום הוא "חומר חקירה" שהנאשם זכאי לעין בו. אין מדובר רק בנגיעה ישירה או דיאית. ד' בנגעה עקיפה ואף מסופכת כדי להפר את החומר ל"חומר חקירה", ובלבד שקיים יסוד של ממש להשערה או לתקווה של הנאשם כי החומר אכן ישפייע על בירור האישום נגדו. ראו:

בש"פ 4157/00 עופר נמרודי נ' מדינת ישראל, פ"ד נ"ד(3) 625 (2000);

בש"פ 3099/08 דוד אברהמי נ' מדינת ישראל (מיום 23.2.09);

בש"פ 9322/99 הנ"ל;

בש"פ 4077/06 אדריאן שוורץ נ' מדינת ישראל (מיום 12.6.06);

בג"ץ 233/85 אל הוזיל נ' משטרת ישראל, פ"ד לט(4) 124 (1985).

מנגד, גם אין להפליג יתר על המידה למחוזות רוחקים ושולטים. ראו:

בג"ץ 233/85 הנ"ל;

בש"פ 9322/99 הנ"ל;

בש"פ 3991/05 מדינת ישראל נ' יהודה אוחיון (מיום 30.5.05).

בכל הנוגע לבקשת המבקשים לקבל לידם רשימה מלאה ומסודרת של כל החומר - על התביעה להעביר לרשות הסניגורים רשימה מפורטת, מלאה ורכיפה, כאמור אחת, של כל חומר החקירה וזאת כדי לאפשר להם להגן על המבקשים בצורה הטובה ביותר. הרשימה צריכה להיות מפורטת ככל האפשר וכלול לא רק חומר שנמסר לעיון אלא גם את החומר שאינו נמסר לעיון, בין מפני שאינו רלוונטי לאישום או מפני שהוא חסוי או מכל סיבה אחרת. ראו:

בש"פ 6820/09 גבאי נ' מדינת ישראל (מיום 10.9.2009);

בש"פ 5221/08 עלי מוחמד נ' מדינת ישראל (מיום 1.9.08);

בש"פ 7936/08 ברקו נ' מדינת ישראל (מיום 18.11.08).

השו בש"פ 3823/06 מנן נ' מדינת ישראל (מיום 5.6.06);

בש"פ 3119/04 מדינת ישראל נ' ابو עיסא (מיום 8.4.04).

מהמסמכים שהוצגו בפניו וכן מטענות הצדדים עצם עולה כי הרשימה שהועבירה לסניגורים אינה מהוות רשימת חומר חוקיה העונה על הוראות החוק והפסיקת יש צורך ברשימה רחבה יותר מאשר פירוט המסמכים המצוים בຄלסר' המשיבה. כאמור, נקבע כי חובתה של המשיבה להזכיר את רשימת כל החומר, לא רק חומר שנמסר לעיון, אלא גם החומר שלא נמסר לעיון ובכלל זה עליה לכלול תיאור כללי של כל מסמך, תמצית תכנים וכן התייחסות לעמדת המאשינה/המשיבה האם יועברו מסמכים אלו לידי ההגנה ואם לאו, מאייזו סיבה. נראה כי המשיבה לא העבירה לסניגורים רשימה מלאה, מפורטת ומסודרת כפי שהיא עליה לעשות.

בכל הנוגע לחומר החסוי "תעודת החיסין" כשלעצמה עדין אינה משחררת את התביעה מן החובה להביא לידיעת הסניגוריה, את דבר קיומו של חומר - עדות או ראייה אחרת - אשר הוחל עלייו חיסין, ואת תוכנה של עדות הנתונה תחת החיסין, ولو בקווים כלליים (ענין סיקסיק, עמ' 21; ע"פ 633/83 אנגל נ' מדינת ישראל, פ"ד לז(4) 593, 598 (1983)). על-פי אותו היגיון, תעודת החיסין אינה משחררת את התביעה מהכיון לשימנה לגבי החומר החסוי, רשימה שלא היא בה כדי לגלוות את תוכנו של החומר החסוי או לחשוף זהותו, אך שתוכל להוות אינדיקציה, ولو חלקית, באשר לקיומו" [ראו: בש"פ 5221/08 הנ"ל].

"על רשימת החומר שמחזיבת התביעה להעביר להגנה, גם בהתייחס לחומר החסוי, לשמש אם כן עשיית שתאייר במידת מה, ככל הניתן, את האפליה בה שרואה ההגנה ותאפשר לה לעמוד במשמעותה. כידוע, ככל שביב מידע, פראפרזה או "כותרת" של מסמך, עשויים לשמש את הסניגור בהגנת הנאים, שכן "אין חקר לתוכנות סניגור מוכשר, ואין לנחש כיצד יכול לנצל את החומר הנמצא בפנוי" (ע"פ 35/50 מלכה נ' היוץ המשפטי לממשלה, פ"ד (1) 429, 433 (1950)). לפיכך, שומה על התביעה להעביר להגנה רשימה מפורטת ככל הניתן, בהתחשב במגבילות שמלילה תעודת החיסין. כך, ראוי כי ככל שהדבר ניתן, תכלול הרשימה פרטיים דוגמת: סוג הפעולה ותאריך ביצועה, רשימת זכ"דים תוך ציון על-ידי מי נרשם, רשימת הודעות או דוחות חוקרי תוך פירוט מינימאל שיביר במה מדובר, וכי"ב" [ראו: בש"פ 5221/08 הנ"ל].

דברים אלה נכונים על אחת כמה וכמה כאשר מדובר בתיק בסדר גודל שכזה וכאשר מדובר בחומר חקירה רב.
סיכום:

על המשיבה להעביר לידי הסניגורים רשותה מפורטת, מלאה ורציפה, כמפורט אחת, של כל חומר החקירה. הרשותה צריכה להיות מפורטת ככל האפשר ולכלול לא רק חומר שנמסר לעיון אלא גם את החומר שאינו נמסר לעיון, בין מפני שאיןנוROLONNTI לאיישום או מפני שהוא חסוי או מכל סיבה אחרת. על רשותה חומר החקירה לפרט, כפי שכבר נקבע בפסקה, גם את תיאור המסמך (תאריך הפקתו, מספר עמ', זהות עורק המסמך וכו') באופן שיאפשר לב"כ המבקרים לבדוק את הרשותה מול מצאי המסמכים שהועברו לעיון ולודא שככל החומר שפורט ברשותה אכן הועבר אליהם (בכפוף למגבלות חסין וכו').

כמו כן, על המשיבה להעביר לידי הסניגורים רשותה מפורטת ומסודרת גם בנוגע לחומר שהוגדר כחסוי על פי תעוזות החיסין, זאת על פי הכללים שנקבעו בפסקה הנ"ל, וכן תקצירים/פראפרזות המבקרים במה מדובר, ככל שניתן, בהתחשב במוגבלות שמותילות תעוזות החיסין.

באשר לtagותת המבקש 2 להשלמת הטיעון מטעם המאשימה, במסגרת טוענים ב"כ המבקש 2 כי מאחר שבידי המאשימה/המשיבה מצויה סריקה של חומר החקירה והוא מסorbit למסור את חומר החקירה הסrok שבידה לב"כ הנאים/המבקרים - לא אוכל להתייחס לטענה זו במסגרת הדיון בבקשת רשותה חומר החקירה, שכן במסגרת הבקשתה שהוגשה לא התבקש גם כי המאשימה תעביר לידי ב"כ הנאים את החומר הסrok שברשותה והמשיבה לא קיבלה הזדמנות להתייחס בבקשתה זו. על פניו יציין כי איןני בטוח שנסיבות המקרה עוננות על התנאים שנקבעו **בבש"פ 1956/12** מדינת ישראל נ' פרדי אלגמל (ימים 12.8.7), אליו מפנים ב"כ המבקש 2 בתוגבם. אשר על כן, לאור המפורט לעיל, על המשיבה להעביר לסניגורים רשותה מפורטת, מלאה ורציפה, כמפורט אחת, של כל חומר החקירה, כולל החומר שלא נמסר לעיון הסניגורים וכן רשותה מפורטת ומסודרת בנוגע לחומר שהוגדר כחסוי על פי תעוזות החיסין, כאשר על הרשותה לעמוד על התנאים שנקבעו בפסקה ולהבהיר באיזה חומר מדובר, ככל שניתן, בהתחשב במוגבלות שמותילות תעוזות החיסין.

יודגש עוד כי ככל שקיים חומר החקירה שהוגדר בעבר כ"חסוי" ולא נמסר לסניגורים, ובDİUD מתרבר שלא הוצאה בעניינו תעוזת חסין ולא ניתנה ארכה להוצאת התעוודה, הרי שעל המאשימה להעביר חומר זה לאלאר לידי ב"כ המבקרים.

המציאות תעוזר להעביר לב"כ הצדדים עותק מן ההחלטה.
ניתנה היום, י"ז אדר תשע"ג, 27 פברואר 2013, בהעדר הצדדים.